Memo

Datum : 18 november 2021

Aan : Raadslid M. Loor (D66)

Kopie aan : Raad

Van : Jan van Dellen

Betreft : Motie ‘Arnhems talent, de basis voor onze economie’

Aanleiding
In de meningsvormende raadsvergadering over de economische agenda van 17 november jl. is de motie ‘Arnhems talent, de basis voor onze economie’ ingediend.
Hierin wordt het college opgeroepen om ‘een plan te maken om Arnhems talent in de lokale economie beter tot zijn recht te laten komen. Door dit voorstel aan te nemen, wordt ingespeeld op de verwachte economische veranderingen en de knelpunten tussen economie en arbeidsmarkt.

Daarom roept de gemeenteraad het college op om:

1. Samen met het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen een plan te maken om het talent in Arnhem optimaal te benutten voor de economie van de toekomst.
2. Bij dit plan in ieder geval te betrekken:
    a. Een beeld van de Arnhemse arbeidsmarkt van de toekomst en de daarin verwachte personeelstekorten of juist verdwijnende banen;
    b. De acties die nodig zijn om talent voor de Arnhemse economie te behouden;
    c. De acties die nodig zijn om talent voor de Arnhemse economie te ontwikkelen, bijvoorbeeld door de ontwikkelkansen voor volwassen Arnhemmers te vergroten.’

In de raadsvergadering is toegezegd u te informeren over de stand van zaken op het gebied van Human Capital, zowel regionaal als lokaal.

Toelichting
Aanwezigheid van voldoende en goed gekwalificeerd personeel - Human Capital - op het juiste moment is een cruciale randvoorwaarde voor een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor Arnhemse talenten én bedrijven. Samenwerking en commitment tussen kennisinstellingen, bedrijven en overheden (de provincie en gemeenten) is van belang om vraagstukken op de arbeidsmarkt te kunnen oplossen. Vanwege diverse landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen is er de afgelopen jaren aandacht voor de krapte op de arbeidsmarkt. Door de corona-crisis is daar een extra element bijgekomen doordat er branches zijn waar de werkgelegenheid sterk afneemt en in andere branches de vraag juist extra toeneemt.[1] Van werk naar werk en omscholing worden daardoor ook belangrijkere thema's.

In deze context zet de gemeente Arnhem in op Human Capital, zowel regionaal als lokaal.
Gezien het regionale karakter is Human Capital een programmaonderdeel van de Groene Metropool Regio, welke op 24 november ter besluitvorming aan u voorligt. Ook The Economic Board en de Provincie Gelderland zijn nauw betrokken bij het tot stand brengen van deze Human Capital agenda. Aangezien de lokale arbeidsmarkt vraagstukken (gedeeltelijk) anders zijn als regionale arbeidsmarkt vraagstukken, zijn we ook bezig een lokale, Arnhemse Human Capital agenda op te stellen.
Uiteraard verbinden we deze regionale en lokale agenda aan elkaar.

[1] https://nos.nl/artikel/2394240-meer-banen-dan-werkzoekenden-iedereen-terugmailen-zou-dagtaak-zijn

De regionale Human Capital agenda

De Groene Metropoolregio, The Economic Board, Provincie en betrokken gemeenten werken momenteel samen aan de regionale Human Capital agenda. Het plan van aanpak is bijna gereed, waarbij commitment van verschillende partijen, waaronder u raad, wordt gevraagd op uitvoeringsplan 2022-2025. In deze agenda staan een viertal speerpunten centraal:

- Leven Lang ontwikkelen
  Bijscholing van werkende om skills en vaardigheden te laten aansluiten bij de arbeidsmarkt.
- Veerkrachtige arbeidsmarkt
  Omscholing van werkzoekenden en werkenden naar kansrijke beroepen in IT en Techniek voor zorg, energie en food.
- Activeren onbenut arbeidspotentieel
  Ieder talent telt. Mensen gericht begeleiden naar werk, deeltijdwerkers helpen om meer te gaan werken
- Aantrekken en behouden van talent
  Aantrekken van kenniswerkers in schaarse profielen IT, techniek uit andere regio's of buitenland en behouden van studenten voor de regio.

Daarnaast zet The Economic Board zich op diverse manieren in voor economische groei in de regio Arnhem-Nijmegen, met Wageningen. Samen met overheidsinstellingen, het bedrijfsleven en kennisinstellingen stimuleert The Economic Board innovaties in topsectoren als Food, Health en Energy en cross overs tussen deze thema's.

Vervolgproces

De regionale Human Capital agenda wordt voorgelegd aan u, de raad, in het eerste kwartaal van 2022. Dit komt u toe via de Groene Metropool Regio.

Arnhemse Human Capital agenda

Op dit moment zijn we bezig met het opstellen van de Human Capital agenda. De agenda wordt opgesteld samen met de stad. Daarom voeren we gesprekken met verschillende bedrijven en kennisinstellingen. In de gesprekken die we gevoerd hebben met partijen in Arnhem komt duidelijk de behoefte tot samenwerken naar voren, om samen de uitdaging rondom krapte op de arbeidsmarkt aan te gaan. ''Er is behoefte aan een stip op de horizon''. Vraagstukken die hierin centraal staan zijn o.a.

- Hoe zorgen we ervoor dat we straks met minder mensen hetzelfde of wel meer werk verzetten?
- Hoe kunnen we slimmer en efficiënter samenwerken?
- Hoe zorgen we samen voor het aantrekken van gekwalificeerd personeel?
- Hoe leiden we deze op en hoe behouden we dit (internationale) talent.

Andere partners die een rol gaan spelen in de (uitvoering) van de Human Capital agenda, zoals Citymarketing, worden ook actief betrokken in het opstellen ervan. Daarnaast voeren we binnen de gemeente Arnhem gesprekken, bijvoorbeeld met afdelingen Werk & Inkomen en Wonen die randvoorwaardelijk zijn voor een goede Human Capital.

Ook doen we kwantitatief onderzoek naar de arbeidsmarkt en onderwijs om de aanpak nog verder te verstevigen. Op dit moment wordt deze informatie opgehaald, geanalyseerd en vertaald naar een agenda die begin 2022 gereed is.

Huidige projecten en samenwerkingsverbanden

Dit houdt niet in dat het werk stil ligt op Human Capital. We voeren gesprekken waar direct acties uit naar voren komen en maken deel uit van projecten en samenwerkingsverbanden (bijvoorbeeld door een actieve bijdrage, subsidie, etc). Dit doen we onder andere door:

- *Arnhem Studiestad.* Door actief te participeren binnen het samenwerkingsverband van Arnhem Studiestad zorgen we voor het aantrekken en behoud van (internationaal) talent. We houden ons hierin bezig met het profileren van de stad voor nieuw talent en het behouden van talent.

- *Connectr.* Bestaat uit een Innovatieprogramma, Innovatie lab en Shared Facilities. Te midden van deze onderdelen zorgt de kernorganisatie van Connectr voor verbinding, versterking en versnelling.
- *Het innovatie lab.* Zij creëert 'hybride leeromgevingen', waar mbo-, hbo- en wo-studenten niet alleen theorie krijgen, maar ook praktijkgericht kunnen werken aan innovatievragen van ondernemers. Onderdeel hiervan is de samenwerking met de TU Delft, HAN en RijnIJssel. Waar het gaat over Shared Facilities wordt momenteel gewerkt aan het vorm geven van een kennislandgoed (voorheen kenniscampus). Dit wordt een aantrekkelijke ontmoetingsplek om te leren, onderzoeken, werken, ondernemen, sporten, recreëren en te wonen op een groene plek. Hiervoor is zowel een mentale als fysieke verbinding tussen HAN Presikhaaf en Larenstein is noodzakelijk; een zogenaamde kennis-as waarlangs faciliteiten worden gerealiseerd.
- *SEECE (Sustainable Electrical Energy Center of Expertise)*. Een structureel samenwerkingsverband vanuit de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) met energie gerelateerde bedrijven en instellingen. In deze netwerkorganisaties zijn ondernemingen, onderwijs, onderzoek en overheden verenigd. Zij werken samen aan een betrouwbare betaalbare elektriciteitsvoorziening voor een duurzame wereld.
- *House of IT* zet zich in voor het opzetten van een IT-opleidingsbedrijf voor en door de arbeidsmarkt ICT, aanvullend op het bestaande onderwijs. Waarin expertise, technologie, content en arbeidspotentieel in kaart gebracht wordt en ingezet wordt voor de ontwikkeling van de arbeidsmarkt ICT en de aantrekkelijkheid van de regio.
- *Sterk Techniek onderwijs* heeft als doel het aantal technologisch opgeleide leerlingen in de regio te vergroten. Ook wordt de kwaliteit van het technologisch onderwijs geactualiseerd en versterkt. Dit realiseert regio Arnhem-Overbetuwe-Lingewaard-Rheden-de Liemers door een transitiemodel, een structurele werkwijze waarin onderwijs, ondernemers en overheden intensief en doorlopend met elkaar vraag en aanbod blijven afstemmen.
- *Innovate.* Met haar aanbod versterkt Innovate de economische netwerkstructuur dat leidt tot innovatieve cross-overs. In het brede economische spectrum en voor de speerpuntensectoren food, health en energy in het bijzonder. Het zet de schijnwerpers op de aspecten voor het (regionale) vestigingsklimaat die van belang zijn voor behoud en versterking van bedrijvigheid.